

Cilt: 12 • Sayı: 1 • Yıl: 2025

e-ISSN: 2687-427X

Mardin Artuklu Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi
Artuklu Akademi

Mardin Artuklu Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi
Mardin Artuklu University Faculty of Islamic Sciences

Artuklu Akademi Dergisi

Artuklu Akademi Journal

e-ISSN: 2687-427X

<http://dergipark.gov.tr/artukluakademi>

Cilt / Volume: 12 Sayı / Issue: 1 (30 Haziran/June 2024)

Yayıncı

Mardin Artuklu Üniversitesi / MAÜ Press
<https://www.artuklu.edu.tr/mauyayinevi>
publisher.maupress@artuklu.edu.tr
@mauyayinlari

Kapsam

Dinî Araştırmalar İslam Araştırmaları

Periyot

Yılda 2 Sayı (30 Haziran& 31 Aralık)

Yayın Dili

Türkçe, İngilizce, Arapça

Dergi Politikası

Artuklu Akademi Dergisi en az iki hakemin görev aldığı
çift taraflı kör hakemlik sistemini kullanır.

Açık Erişim - CC-BY-NC lisansı
Hakem kimlikleri gizli tutulur ve yayımlanmaz.

Yazarlar, çalışmalarının telif hakkına sahiptirler.

Dergi [ISNAD Atf Sistemini](#) benimser.

Yazıların hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir.

Artuklu Akademi Dergisinin tüm giderleri Mardin
Artuklu Üniversitesi tarafından karşılanır.

Hiçbir ad altında yazarlardan ücret talep edilmez.
Dergide makalesi yayınlanan yazarlara da herhangi bir
ücret ödenmez.

İletişim

Mardin Artuklu Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi,
Kampüs Yerleşkesi, Artuklu
MARDİN / TÜRKİYE
artukluakademi@gmail.com
+90 432 214 11 20
@artukluakademi

Publisher

Mardin Artuklu University /MAU Press
<https://www.artuklu.edu.tr/mauyayinevi>
publisher.maupress@artuklu.edu.tr
@mauyayinlari

Scope

Religious Studies Islamic Studies

Period

Biannually (30 June & 31 December)

Publish Language

Turkish, English, Arabic

Journal Policy

Artuklu Akademi Journal uses the model of double-
anonymized peer review, which has the duty of at least
two reviewers.

Open Access - CC-BY-NC

The identities of reviewers are hidden and not published.

Authors retain the copyright of their work.

The Journal adopts the [ISNAD Citation Style](#).

The legal responsibility of the articles belongs to the
authors.

Mardin Artuklu University covers all expenses of Artuklu
Akademi Journal.

No fee is charged from the authors under any name.
No fee is paid to the journal authors whose articles are
published.

Contact

Mardin Artuklu Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi,
Kampüs Yerleşkesi, Artuklu
MARDİN / TÜRKİYE
artukluakademi@gmail.com
+90 432 214 11 20
@artukluakademi

Artuklu Akademi Dergisi

Artuklu Akademi Journal

e-ISSN: 2687-427X

<http://dergipark.gov.tr/artukluakademi>

İmtiyaz Sahibi/ Owner

Prof. Dr. İbrahim ÖZCOŞAR

Mardin Artuklu Üniversitesi Rektörü / Rector of Mardin Artuklu University

EDİTÖR / EDITOR IN CHIEF

Doç. Dr. Hacer ŞAHİNALP

 [0000-0002-9542-2606](https://orcid.org/0000-0002-9542-2606)

hacersahinalp@artuklu.edu.tr

Mardin Artuklu University, Faculty of Theology, Mardin, TÜRKİYE

EDİTÖR YARDIMCISI / ASSISTANT EDITOR

Arş.Gör. Doğan Bekir DÖKÜCÜ

 [0000-0002-0857-2818](https://orcid.org/0000-0002-0857-2818)

dogandokucu@artuklu.edu.tr

Mardin Artuklu University, Faculty of Theology, TÜRKİYE

EDİTÖR KURULU/EDITORIAL BOARD

Kelam/ Islamic Theology

Prof. Dr. Hassan Alkhattaf

 [0000-0003-3800-8078](https://orcid.org/0000-0003-3800-8078)

halkhattaf@qu.edu.qa

University of Qatar, College of Sharia and Islamic Studies, Doha, QATAR

Dinler Tarihi/History of Religions

Prof. Dr. Richard Foltz

 [0000-0001-8754-776X](https://orcid.org/0000-0001-8754-776X)

richard.foltz@concordia.ca

Concordia University, Faculty of Arts and Science, Montreal, QC, CANADA

Arap Dili ve Belagati/Arabic Language and Rhetoric

Doç. Dr. Halil Akçay

 [0000-0002-1671-5073](https://orcid.org/0000-0002-1671-5073)

halilakcay@artuklu.edu.tr

Mardin Artuklu University, Faculty of Theology, TÜRKİYE

Tefsir /Qur'anic Exegesis

Doç. Dr. Muhammed Selman Çalışkan

 [0000-0001-6287-7738](https://orcid.org/0000-0001-6287-7738)

mscaliskan@istanbul.edu.tr

Istanbul University, Faculty of Theology, TÜRKİYE

Hadis/ Hadith

Dr. Öğr. Üyesi Hüsametdin Kaya

 [0000-0002-6033-9917](https://orcid.org/0000-0002-6033-9917)

husametinkaya@artuklu.edu.tr

Mardin Artuklu University, Faculty of Theology, TÜRKİYE

Tefsir/ Qur'anic Exegesis

Doç. Dr. Maşallah Turan

 [0000-0002-5555-6298](https://orcid.org/0000-0002-5555-6298)

masallahturan@artuklu.edu.tr

Mardin Artuklu University, Faculty of Theology, TÜRKİYE

İslam Hukuku/ Islamic Law

Doç. Dr. Mehmet Aziz Yaşar

 [0000-0002-4677-1017](https://orcid.org/0000-0002-4677-1017)

mehmetazizyasar@artuklu.edu.tr

Mardin Artuklu University, Faculty of Theology, TÜRKİYE

Din Sosyolojisi/ Sociology of Religion

Doç. Dr. Ali Fidan

 [0000-0001-5842-0444](https://orcid.org/0000-0001-5842-0444)

alifidan@trabzon.edu.tr

Trabzon University, Faculty of Theology, TÜRKİYE

Din Psikolojisi/ Psychology of Religion

Doç. Dr. Sezai Korkmaz

 [0000-0003-0250-6673](https://orcid.org/0000-0003-0250-6673)

kzsezai@gmail.com

Kahramanmaraş Sutcu Imam University Faculty of Theology, TÜRKİYE

Dinler Tarihi/History of Religions

Doç. Dr. Bilal Toprak

 [0000-0001-8039-2128](https://orcid.org/0000-0001-8039-2128)

balaltoprak@duzce.edu.tr

Düzce University, Faculty of Islamic Sciences, TÜRKİYE

Din Eğitimi/Religious Education

Dr. Öğr. Üyesi Safınaz Asri

 [0000-0001-9546-8578](https://orcid.org/0000-0001-9546-8578)

safinaz.asri@ikcu.edu.tr

İzmir Katip Çelebi University, Faculty of Islamic Sciences, TÜRKİYE

Kuran-ı Kerim Okuma ve Kıraat/Qur'anic Recitation and Variant Readings

Dr. Öğr. Üyesi Kemal Taşkın

 [0000-0003-0719-8956](https://orcid.org/0000-0003-0719-8956)

kemal.taskin@ahievran.edu.tr

Ahi Evran University, Faculty of Islamic Sciences, Kırşehir, TÜRKİYE

Din Felsefesi/Philosophy of Religion

Dr. Öğr. Üyesi Ferda Yıldırım

 [0000-0003-3832-8848](https://orcid.org/0000-0003-3832-8848)

ferdayildirim@artuklu.edu.tr

Mardin Artuklu University, Faculty of Theology, TÜRKİYE

SEKRETERYA/SECRETARY

Arş.Gör. Atike ÇİÇEK ATSIZ

 [0000-0002-1349-333X](https://orcid.org/0000-0002-1349-333X)

atikecicek@artuklu.edu.tr

Mardin Artuklu University, Faculty of Theology, TÜRKİYE

Arş.Gör. İlyas HIZIROĞLU

 [0009-0005-1316-5554](https://orcid.org/0009-0005-1316-5554)

ilyashiziroglu@gmail.com

Mardin Artuklu University, Faculty of Theology, TÜRKİYE

İSTATİSTİK EDITÖRÜ / STATISTICS EDITOR

Arş. Gör. Doğan Bekir DÖKÜCÜ

ID 0000-0002-0857-2818

dogandokucu@artuklu.edu.tr

Mardin Artuklu University, Faculty of Theology, TÜRKİYE

ETİK EDITÖRÜ / ETHICS EDITOR

Arş. Gör. Doğan Bekir DÖKÜCÜ

ID 0000-0002-0857-2818

dogandokucu@artuklu.edu.tr

Mardin Artuklu University, Faculty of Theology, TÜRKİYE

SOSYAL MEDYA EDITÖRÜ / SOCIAL MEDIA EDITOR

Arş. Gör. Kasım ELALMIŞ

ID 0009-0003-8331-2228

kasimelalmis@artuklu.edu.tr

Mardin Artuklu University, Faculty of Theology, TÜRKİYE

YAZIM VE DİL EDITÖRLERİ / PROOFREADERS

Arş. Gör. Elif ATLI

ID 0000-0003-1372-1547

elifatli@artuklu.edu.tr

Mardin Artuklu University, Faculty of Theology, TÜRKİYE

Arş. Gör. Esra EVSEN AYDIN

ID 0000-0003-1195-2931

esraaydin@artuklu.edu.tr

Mardin Artuklu University, Faculty of Theology, TÜRKİYE

Arş. Gör. Halid EKMEN

ID 0000-0002-2234-1311

halidekmen@artuklu.edu.tr

Mardin Artuklu University, Faculty of Theology, TÜRKİYE

Arş. Gör. Ömer Faruk DOĞANGÜL

ID 0000-0002-8439-4398

ofdogangul@artuklu.edu.tr

Mardin Artuklu University, Faculty of Theology, TÜRKİYE

Arş. Gör. Vefa ASLANPAY

ID 0009-0000-9578-8790

vefaaslanpay@artuklu.edu.tr

Mardin Artuklu University, Faculty of Theology, TÜRKİYE

İNGİLİZCE DİL EDITÖRÜ / ENGLISH LANGUAGE EDITOR

Arş. Gör. Dr. Merve KURT PALANCI

ID 0000-0002-0257-1830

mervepalanci@artuklu.edu.tr

Mardin Artuklu University, Faculty of Theology, TÜRKİYE

ARAPÇA DİL EDITÖRÜ / ARABIC LANGUAGE EDITOR

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KADAD

ID 0000-0001-6683-9149

mustafakadad@artuklu.edu.tr

Mardin Artuklu University, Faculty of Theology, TÜRKİYE

MİZANPAJ / LAYOUT

Arş. Gör. Doğan Bekir DÖKÜCÜ

ID 0000-0002-0857-2818

dogandokucu@artuklu.edu.tr

Mardin Artuklu University, Faculty of Theology, TÜRKİYE

DANIŞMA KURULU / ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Ali Muhyiddin el-Karadağlı

Qatar University, Doha, QATAR

Prof. Dr. Alparslan Açıkgenç

ID 0000-0002-5862-1737

alparslan.acikgenc@ihu.edu.tr

Ibn Haldun University, Faculty of Theology, Istanbul, TÜRKİYE

Prof. Dr. Rahim Acar

ID 0000-0002-0913-0608

racar@marmara.edu.tr

Marmara University, Faculty of Theology,
Istanbul, TÜRKİYE

Prof. Dr. Ramazan Altıntaş

ID 0000-0003-2994-7436

ralintas@erbakan.edu.tr

Necmettin Erbakan University, Faculty of Theology
Konya, TÜRKİYE

Prof. Dr. Ömer Mahir Alper

ID 0000-0002-0451-8769

alperom@istanbul.edu.tr

Istanbul University, Faculty of Theology, Istanbul, TÜRKİYE

Prof. Dr. Kemal Ataman

ID 0000-0001-5107-8367

kemal.ataman@marmara.edu.tr

Marmara University, Faculty of Theology,
Istanbul, TÜRKİYE

Prof. Dr. Necdet Tosun

ID 0000-0001-7618-916X

ntosun@marmara.edu.tr

Marmara University, Faculty of Theology,
Istanbul, TÜRKİYE

Prof. Dr. Bilal Aybakan

ID 0000-0003-0447-8506

bilal.aybakan@ihu.edu.tr

Ibn Haldun University, Faculty of Islamic Sciences
Istanbul, TÜRKİYE

Prof. Dr. İrfan Aycan

ID aycani@ankara.edu.tr

Ankara University, Faculty of Theology,
Ankara, TÜRKİYE

Prof. Dr. Vejdi Bilgin

ID 0000-0002-2161-4875

vbilgin@uludag.edu.tr

Uludağ University, Faculty of Theology,
Bursa, TÜRKİYE

Prof. Dr. Mehmet Ali Büyükkara

ID 0000-0003-1736-4292

mbuyukkara@marmara.edu.tr

Marmara University, Faculty of Theology,
Istanbul, TÜRKİYE

Prof. Dr. İbrahim Çapak

ID 0000-0003-4473-3524

ibrahim.capak@istanbul.edu.tr

Istanbul University, Faculty of Theology,
Istanbul, TÜRKİYE

Prof. Dr. Şehmus Demir

ID 0000-0001-5252-2685

demirsh@gantep.edu.tr

Gaziantep Islamic Science and Technology University, Faculty of
Theology,
Gaziantep, TÜRKİYE.

Prof. Dr. Şinasi Gündüz

ID 0000-0003-3393-7302

sgunduz@istanbul.edu.tr

Istanbul University, Faculty of Theology,
Istanbul, TÜRKİYE

Prof. Dr. Ali Osman Kurt

ID 0000-0003-1459-7832

aliosman.kurt@asbu.edu.tr

Social Sciences University of Ankara, Faculty of Divinity
Ankara, TÜRKİYE

Prof. Dr. Metin Özdemir

 [0000-0001-5678-8579](https://orcid.org/0000-0001-5678-8579)

metin.ozdemir@asbu.edu.tr

Social Sciences University of Ankara, Faculty of Divinity
Ankara, TÜRKİYE

Prof. Dr. Ümit Horozcu

 [0000-0002-0916-0313](https://orcid.org/0000-0002-0916-0313)

umit.horozcu@istanbul.edu.tr

Istanbul University, Faculty of Theology, Istanbul, TÜRKİYE

Prof. Dr. Mahfuz Söylemez

 [0000-0002-8966-5716](https://orcid.org/0000-0002-8966-5716)

mahfuz@istanbul.edu.tr

Istanbul University, Faculty of Theology,
Istanbul, TÜRKİYE

Prof. Dr. Eyüp Tanrıverdi

 [0000-0002-5675-1474](https://orcid.org/0000-0002-5675-1474)

eyyuptanriverdi@gmail.com

Dicle University, Faculty of Theology,
Diyarbakır, TÜRKİYE

Dizinlenme Bilgileri / Indexing

ERIHPLUS (European Reference Index for the Humanities)

DOAJ Directory of Open Access Journals

Indexing Start: 2024 Volume/Issue: 11/1

EBSCO Humanities International Index

Indexing Start: 2019 Volume/Issue: 6/1

ULAKBİM TR DİZİN

Indexing Start: 2018 Volume/Issue: 5/1

ATLA Religion Database

ProQuest | Ulrich's Periodicals Directory

İçindekiler / Contents

Araştırma Makaleleri / Research Articles

- 1) **Abdülkâhir el-Cürcânî'nin Sözdizim Nazariyesine İşlevsel Bir Yaklaşım**
A Functional Approach to 'Abd al-Qâhir al-Jurjânî's Theory of Syntax
Hüseyin ÇİÇEK – Mehmet Ali Kılavuz ARAZ.....1-23
- 2) **İslam Hukukunda Maksudun Aksi ile Muamele Kaidesi ve Fikhî Uygulamaları**
The Legal Maxim of a Transaction Contrary to The Primary Purpose and Relevant Fiqh Applications in Islamic Law
Abdülbaki DENİZ.....24-43
- 3) **Dini Bireyselleşme ve Beş Faktör Kişilik İlişkisi Üzerine Bir Araştırma**
A Study on the Relationship Between Religious Individuation and Five Factor Personality
Nurun Nisa BAYRAM – Faruk KARACA44-65
- 4) **Text Analysis with ChatGPT: Mamluk Period an Example from the Year 815 (1412-1413)**
ChatGPT İle Metin Analizi: Memlûkler Dönemi 815 (1412-1413) Yılı Örneği
Mehmet Fatih YALÇIN – Z. Sena İŞCAN.....66-86
- 5) **İlahiyat Öğrencilerinin Konuşma Öz Yeterliklerinin Akademik İçsel Motivasyonlarıyla İlişkisinin İncelenmesi**
Examining The Relationship Between Theology Students' Self-Efficacy in Speaking and Academic Intrinsic Motivation
Recep UÇAR – Veysel Karani ALTUN – Şeyma SEZGİN.....87-108
- 6) **Müslüman Olmayan Unsurlar ve İhbât Sorunu**
Non-Muslim Elements and the Problem of Ihbât
Kutbettin EKİNCİ.....109-129
- 7) **Addressing Intellectual Stagnation in Light of the Prophetic Tradition**
Nebevî Sünnet Işığında Fikrî Durgunlukla Mücadele
Ayman Jassim Mohammed ALDOORI130-154
- 8) **Lise Öğrencilerinde Şiddet Eğilimi ile Dini Başa Çıkma Arasındaki İlişki**
The Relationship Between Violence Tendency and Religious Coping Among High School Students
Bilal KARTAL – Davut AÇAR – Yusuf DİLBİLİR.....155-177
- 9) **İlahî Kelâmın Doğasına İlişkin İmâm Gazzâlî'nin Tespit ve Değerlendirmeleri**
Determination And Assesment of İmâm Ghazzâlî Regarding The Nature of The Divine Speech
Hasan TÜRKMEN178-198
- 10) **Sığâr-ı Tâbiîn Âlimlerinin Tedlîsi -Yahyâ b. Ebî Kesîr Özelinde-**
The Tadlîs of the Scholars of Sığâr al-Tâbi'ûn -In the Case of Yahyâ b. Abî Kathîr-
Sinan ERDİM.....199-219
- 11) **Bağlamdan Koparılan Bir Hüküm: Annenin Emzirme Sorumluluğunun Yanlış Yorumlanması ve Siyak-Sibak Metodolojisi**
A Ruling Taken Out of Context: The Misinterpretation of a Mother's Breastfeeding Obligation and the Siyâq-Sibâq Methodology
Mehmet İZCİ – İbrahim Halil ERDOĞAN.....220-241
- 12) **Mukâtil b. Hayyân'ın (öl. 135/752) Tefsir İlmindeki Yeri ve Rivâyetleri**
Muqâtil ibn Hayyân's (d. 135/752) Place in the Science of Tafsîr and His Narrations
Beşir ÇELİK242-262

13) Buhârî'nin Zayıf Hadis Rivayeti: el-Edebü'l-Müfred Özelinde Bir İnceleme

Bukhari's Transmission of Weak Hadiths: An Analytical Study in the Context of al-Adab al-Mufrad

Abdurrahman YILMAZ.....263-287

14) Hicri İlk Dört Asırda Sahih Kıraatlere Yönelik Eleştiriler ve Sebepleri

The Reasons for Criticisms of Qur'anic Recitations in The First Four Centuries of Hijri

İdris YİĞİT.....288-308

15) Cem Sultan'ın Farsça Divan'ında Yer Alan Ayet İktibasları ile Diğer Söz Sanatları

Verse Quotations and Other Figures of Speech in Cem Sultan's Persian Divan

Ahmet KARA.....309-331